

[Akceptuję](#)

W ramach naszej witryny stosujemy pliki cookies w celu świadczenia państwu usług na najwyższym poziomie, w tym w sposób dostosowany do indywidualnych potrzeb. Korzystanie z witryny bez zmiany ustawień dotyczących cookies oznacza, że będą one zamieszczone w Państwa urządzeniu końcowym. Możecie Państwo dokonać w każdym czasie zmiany ustawień dotyczących cookies. Więcej szczegółów w naszej [Polityce Prywatności](#)

[Portal Informacje](#) [Katalog firm](#) [Praca](#) [Szkolenia](#) [Wydarzenia](#) [Porównania międzylaboratoryjne](#)
[Kontakt](#)

[Laboratoria](#)
[.net](#)
[Innowacje](#)
[Nauka](#)
[Technologie](#)

[Logowanie](#) [Rejestracja](#) [pl](#)

Newsletter

[zapisz się](#)

- [Nowe technologie](#)
- [Felieton](#)
- [Tygodnik "Nature"](#)
- [Edukacja](#)
- [Artykuły](#)
- [Przemysł](#)

[Strona główna](#) > [Edukacja](#)

Rozwój dla wybranych

- Wiedzę o podziale globu na bogatą Północ i biedne Południe mamy od kilkudziesięciu lat. Od kilku - kilkunastu mamy też świadomość nierównomiernego rozwoju w obrębie mniejszych terytoriów - regionów. Jakie są przyczyny tych nierówności?

- Podział na biedne Południe i bogatą Północ wynika z różnic w zamożności. Niemniej w tym podziale ukryty jest podział na tych, którzy są w stanie tworzyć innowacje i tych, którzy co najwyżej mogą je przyjmować. Jest też i trzecia grupa - wykluczonych z procesu innowacyjnego. Dziś mamy do czynienia z segmentacją - jej segmentem wysokim i niskim. Na segment wysoki składają się firmy, które mogą zyskać trwałą przewagę konkurencyjną w wyniku tego, że są w stanie tworzyć innowacje, z których zysk jest ogromny. W takim przypadku podstawą konkurencji nie muszą być koszty produkcji, gdyż zysk ze sprzedaży nowych produktów nie tylko pozwala na zwrot kosztów badań

i opłacenie kosztów pracy, ale i rozpocząć badania nad nowym produktem. Natomiast ci, którzy nie potrafią tworzyć innowacji, muszą konkutować kosztem produkcji. Jednak na koszt produkcji mają decydujący wpływ płace. Zatem ten, kto nie jest w stanie tworzyć innowacji musi produkować tanio, ale tanio produkuje tylko biedny. Bo bogaci chcą zapewniać swoim obywatelom, pracownikom, wysokie świadczenia społeczne, a to podnosi koszty pracy. Czyli jeżeli ktoś jest bogaty, to musi być innowacyjny, ale jeśli jest innowacyjny, to może być bogaty. Podział na Północ i Południe w rzeczywistości jest podziałem bardziej złożonym: na najbogatszych i najbardziej innowacyjnych, takich jak my średniaków i tych, którzy mają kłopoty z nawiązaniem kontaktów gospodarczo-technologicznych z rozwiniętymi.

- Jakie są szanse, że kraj z grupy słabo, czy średnio rozwiniętych może awansować do grupy bogatych?

- Takie przypadki się zdarzają – weźmy np. Koreę Południową, czy Finlandię, Irlandię, Norwegię, a nawet Chiny, które dzisiaj zwane są największym warsztatem świata i mogą stać się krajem przyjmującym nie tylko innowacje „drugiej świeżości”. Być może ścieżka rozwoju odtwórczego stanie się sposobem na stworzenie takiego potencjału wytwórczego, że Chiny staną się producentem innowacji nie tylko producentem wyrobów gdzie indziej wymyślonych. To pytanie ciągle jeszcze nie ma odpowiedzi.

- Ale o tych państwach przez lata mówiło się z lekkim lekceważeniem, iż mają gospodarke odtwórczą - bez własnych innowacji. Teraz mamy wątpliwości co do skuteczności takiego sposobu rozwoju?

- Rzeczywiście, przez lata nie słyszało się o jakimś innowacyjnym produkcie wymyślonym w Korei czy na Tajwanie. To pokazuje, jak trudno jest przejść z segmentu niższego do wyższego, z tego, w którym jest się zdolnym tylko do adaptacji i adopcji innowacji z zewnątrz do takiego, w którym się je wytwarza. To dokumentuje tezę, że podział jest rzeczywiście segmentacją i jest trudno przenikalny.

- To także skłania do tezy związanej z determinizmem: widocznie są narody mniej i bardziej innowacyjne?

- Niektóre kraje w ciągu ostatnich kilkuset lat – przynajmniej w Europie – rozwijały się w wyniku postępu technicznego, organizacyjnego i społecznego. I ten rozwój był linearny. Natomiast Polska przestała się rozwijać, cofnęła się nawet w rozwoju i straciła niepodległość dlatego, że niekorzystne impulsy z zewnątrz w postaci zwiększonego popytu na zboże (w wyniku odkryć Kolumba) cofnęły nasz kraj z początków kapitalizmu do feudalizmu. Natomiast Anglia, Niemcy, kraje Beneluxu, Północne Włochy przechodziły bez wstrząsów przez kolejne stadia rozwojowe kapitalizmu.

- Aleksander Bocheński twierdził, że przyczyną była także niechęć polskich ziemian do produkcji przemysłowej i handlu. To uwłaczało ich pozycji społecznej.

- Podobnie jak hidalgo hiszpański, polski ziemianin cenił rolnictwo, a brzydził się rzemiosłem, przemysłem i handlem. Widać z tego, że kultura także ma znaczenie dla gospodarki. Czynniki takie jak postawy, wartości, zdolności do zmiany strukturalnej są istotne dla rozwoju gospodarczego i tworzenia innowacji. /.../

- Jakie więc my zajmujemy miejsce na mapie regionów?

- Dość dobrze oddaje to, czym Polska się staje, znane powiedzenie Władysława Gomułki: „ni pies, ni wydra”. To znaczy, jesteśmy za mało innowacyjni, aby „załapać się” na produkty najbardziej

innowacyjne, jesteśmy za słabo wyposażeni w infrastrukturę i uroki miast, które zapewniłyby dobre warunki życia, by wygrywać konkurencję w segmencie trochę niższym, ale nadal jeszcze dość nowoczesnym (np. w przemyśle motoryzacyjnym, który woli lokować się na Słowacji czy w Czechach), jesteśmy w końcu za bogaci, a więc za drodzy, by móc konkurować z takimi krajami jak Ukraina czy Chiny w produkcji wyrobów masowych, jak proste tekstylia czy galanteria skórzana. Czyli Polska nie ma swojego segmentu. I to jest pewien problem. A musimy się starać uzyskać przewagę konkurencyjną w którymś z segmentów. /.../

Całą rozmowę mogą Państwo przeczytać w najnowszym numerze miesięcznika

Sprawy Nauki

<https://laboratoria.net/edukacja/3274.html>

Informacje dnia: [Gwałtowne przerwanie gry komputerowej w złości to ważny sygnał Uniwersytet Wrocławski, PAP i Fundacja PAP podpisały umowę 10 polskich zespołów w zawodach Shell Eco-marathon Poland 2026](#) [Prawie 1,2 mld ludzi na świecie cierpi na zaburzenia psychiczne](#) [AGH uruchomiła laboratorium UE Katowice i Śląski Uniwersytet Medyczny uruchamiają nowe kierunki](#) [Gwałtowne przerwanie gry komputerowej w złości to ważny sygnał Uniwersytet Wrocławski, PAP i Fundacja PAP podpisały umowę 10 polskich zespołów w zawodach Shell Eco-marathon Poland 2026](#) [Prawie 1,2 mld ludzi na świecie cierpi na zaburzenia psychiczne](#) [AGH uruchomiła laboratorium UE Katowice i Śląski Uniwersytet Medyczny uruchamiają nowe kierunki](#) [Gwałtowne przerwanie gry komputerowej w złości to ważny sygnał Uniwersytet Wrocławski, PAP i Fundacja PAP podpisały umowę 10 polskich zespołów w zawodach Shell Eco-marathon Poland 2026](#) [Prawie 1,2 mld ludzi na świecie cierpi na zaburzenia psychiczne](#) [AGH uruchomiła laboratorium UE Katowice i Śląski Uniwersytet Medyczny uruchamiają nowe kierunki](#)

Partnerzy